



**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
NOEL CUSCHIERI**

Seduta tal-15 ta' Dicembru, 2009

Citazzjoni Numru. 755/2003

**A B
vs
C B**

Il-Qorti,

Rat l-att tac-citazzjoni li permezz tieghu l-attrici ppremettiet u tlabel hekk:

Premess illi l-kontendenti zzewgu nhar is-26 ta' Mejju 1990 hekk kif jindika c-certifikat taz-zwieg hawn anness u mmarkat bhala Dokument 'YB1'.

U premess illi z-zwieg ta' bejn il-kontendenti thassar irrevokabilment minhabba mohqrija, sevizzi gravi, ingurji, abbandun u theddid da parti tal-konvenut fil-konfront ta' l-attrici, kif ukoll minhabba inkompatibilita' ta' karattru bejn il-kontendenti.

Kopja Informali ta' Sentenza

U premess illi miz-zwieg twieldet tifla bl-isem ta' Charmaine li twieldet nhar it-8 ta' Mejju, 1991.

U premess illi l-attrici akkwistat il-fond matrimonjali u cioe' 'Chrivon', Flat 2, Cospicua Road, Fgura nhar it-23 ta' Dicembru, 1987 u ghalhekk dan il-fond huwa proprjeta' parafernali tagħha.

U premess illi l-attrici giet debitament awtorizzata skond Digriet tas-Sekond Awla tal-Qorti Civili bin-Numru 653/2003 (Dok. 'YB2') sabiex tiprocedi għas-separazzjoni personali.

Jghid il-konvenut ghaliex m' għandhiex din l-Onorabbi Qorti :

1. Tippronunzja s-separazzjoni personali ta' bejn il-kontendenti.
2. Takkorda l-kura u l-kustodja assoluta tat-tifla minuri hawn fuq imsemmija lill-attrici ;
3. Tikkundanna lill-konvenut ihallas manteniment adegwat ghaliha u għat-tifla minuri tagħha.
4. Tiddikjara xolta l-komunjoni ta' l-akkwisti ta' bejn il-kontendenti, taqsamha f' zewg porzjonijiet applikando kontro l-konvenut is-sanzjonijiet kontemplati fil-ligi u tassenja wahda lill-attrici u l-ohra lill-istess konvenut, bin-nomina okkorrendo ta' perit biex jagħmel l-imsemmija likwidazzjoni u jipproponi pjan ta' qasma, u okkorrendo ta' Nutar Pubbliku biex jircievi l-att opportun u kuratur biex jirraprezenta l-eventwali kontumaci fuq l-istess att.
5. Tikkundannah sabiex jikkonsenja lill-attrici fi zmien qasir u perentorju li jigi lilu prefiss l-oggetti kollha parafernali inkluzi flus, u fin-nuqqas jigi kkundannat ihallas lill-attrici l-valur tagħhom kif jigi likwidat okkorrendo permezz ta' perit nominand.

Kopja Informali ta' Sentenza

6. Tordna l-izgumbrament tal-konvenut mid-dar matrimonjali u cioe' mill-fond bl-isem ta' 'Chrivon', Flat 2, Cospicua Road, Fgura.

7. Tapplika l-Artikolu 48 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta stante huwa l-konvenut li huwa unikament hati tal-fida minn ma' l-attrici u ghalhekk għandhom jigu applikati l-effetti kollha ta' l-imsemmi artikolu fil-konfront ta' l-istess konvenut.

8. Tikkundanna lill-konvenut ihallas l-ispejjez kollha tal-proceduri odjerni stante illi l-attrici m' għandha tbat l-ebda forma ta' spejjez stante illi l-fida ma kinitx it-tort tagħha izda tort unikament tal-konvenut.

Bl-ispejjez kontra l-konvenut u l-konvenut minn issa ngunt in subizzjoni.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet li biha l-konvenut eccepixxa :

Illi ghalkemm huwa minnu li z-zwieg ta' bejn il-kontendenti tkisser b' mod irrimedjabbli u hemm lok għal separazzjoni personali bejniethom, dana pero' gara biss minhabba tortijiet u htijiet unikament u esklussivament imputabbi lill-attrici li hija hatja versu l-eccipjenti ta' sevizzi, eccessi, mohqrija, theddid u offizi gravi oltre li z-zwieg tkisser irrimedjabilment. Di fatti l-eccipjenti qiegħed jipprevalixxi ruhu mid-drift lilu mogħti tal-kontro-talba sabiex jirribadixxi dan kollu. Għalhekk it-talbiet attrici huma infondati fil-fatt u fid-drift u għandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra l-istess attrici.

Rat il-kontro talba mghamla mill-konvenut rikonvenzjonant u li tinsab a fols.45 sa 48 tal-process [Appendici A] ;

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet prezentata mill-attrici u li tinsab a fols.52 sa 55 tal-process [Appendici B] ;

Rat ir-rapport¹ tal-perit legali I-Avukat Dottor Stefano Filletti minnu debitament mahluf ;

Rat I-atti kollha tal-kawza, id-dikjarazzjonijiet guramentati tal-partijiet, il-listi tax-xhieda, u I-affidavits prezentati ; kif ukoll in-noti ta' sottomissjonijiet prezentati mill-partijiet ;

Semghet ix-xhieda bil-gurament ;

Semghet il-minuri kameralment fis-7 April 2009;

Ikkunsidrat;

L-Azzjoni

Illi permezz ta' l-azzjoni odjerna l-attrici qeda titlob minn din il-qorti s-separazzjoni personali bejn il-partijiet minhabba li z-zwieg tkisser irrimedjabbilment għar-ragunijiet indikati fl-artikolu 40 tal-Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta ; kif ukoll sabiex din il-qorti tirregola l-effetti konsegwenzjali għas-separazzjoni.

Minn naħa tieghu l-konvenut ukoll, filwaqt li jichad dak attribwit lilu mill-attrici, qed jitlob is-separazzjoni personali minn ma' l-attrici għal-istess ragunijiet indikati minnha, izda attribwiti esklussivament lill-attrici.

Separazzjoni Personalni

Il-Fatti

Illi mill-provi jirrizulta pacifiku li l-partijiet izzewgu fis-26 ta' Mejju 1990, u minn dan iz-zwieg għandhom it-tifla Charmaine li twieldet fit-8 ta' Mejju 1991 u li għalhekk illum hija maggjorenni.

Illi minhabba l-inkwiet matrimonjali, l-attrici telqet mid-dar konjugali bit-tifla minuri f' zewg okkazzjonijiet, l-ewwel fis-sena 2001 meta damet gimgha, u t-tieni f' Novembru 2002 meta damet xahar. Hijha kienet irritornat lura bl-intervent tal-qassis ir-Reverendu Joseph Saliba. Sussegwentement, f' Novembru 2002 il-konvenut irrefera ruhu l-Appogg fis-sezzjoni tal-vjolenza domestika, izda

¹ Vol.2 fol.468 *et seq.*

minkejja li kien ghamel il-programm shih, xorta baqa' l-inkwiet u l-glied bejn il-partijiet, bir-rizultat li, wara incident awtomobilistiku, fit-22 Settembru 2003 l-attrici telqet, bit-tifla, ghal kollox mid-dar konjugali defenittivament, u marret tghix mal-genituri tagħha.

Illi wara ftit li dina bdiet tħix fid-dar tal-genituri tagħha hija saret taf ragel, identifikat b' ismu 'AB' li kien habib tal-genituri tagħha, u li kien ukoll separat, u li l-attrici kienet qed tkun ta' spiss, anke wahedha, fil-kumpanija tieghu, tant li darba minnhom kienu marru Ghawdex wahedhom bil-karrozza tieghu. Dawn ic-cirkostanzi, u senjatament il-hbierija li kellha l-attrici ma' dan ir-ragel, manifestata fil-mori tal-kawza, kienu kagun ta' dispjacer kbir għal-konvenut, anke dovut għal fatt li dan ir-ragel kien ikun fil-prezenza ta' bintu minuri li minn naħa tagħha din kienet turi riluttanza sabiex tirrelata ma' missierha.

Verzjoni ta' l-Attrici

Illi l-attrici tħid li l-inkwiet matrimonjali beda mill-bidu nett taz-zwieg, u kien dovut ghall-komportament abuziv da parti tal-konvenut fil-konfront tagħha, anke quddiem binhom minuri. Tħid li l-konvenut kien isawwatha psikologament u emozzjonalment, u okkazzjonalment anke fizikament. Huwa kien jħajjarha miguna u jheddidha, jħajjal u jagħmel xenati fuq affarijiet zghir, izda principally minhabba l-flus. Gieghli kien jitfa' xi oggetti fid-direzzjoni tagħha u juza vjolenza fuq l-affarijiet fid-dar, u anke fuqha. Kien jaqla' l-plakka tat-television, u anke tat-telefon biex l-attrici ma tkunx tista' ccempel għall-ghajnuna.

Tħid li dawn ix-xenati kienu kostanti, u hafna drabi, fil-prezenza tat-tifla li okkazzjonalment kienet tintervjeni hi fizikament biex il-konvenut ma jsawwatx lill-attrici. L-effett ta' dan fuq it-tifla, allura minuri, kien li, wara s-separazzjoni de facto, din kienet riluttanti li tmur għall-access mal-konvenut li minn naħa tieghu kien jirrispondi b'abbuz verbal fil-konfront ta' bintu. Rizultat ta' dan, meta dina għalqet l-14-il sena hija bdiet tirrifjuta li tmur għall-access, u qatet il-kuntatt ma' missierha.

Rigward ir-ragel li bdiet tiffrekwenta l-attrici ftit wara s-separazzjoni de facto, tghid li dan kien habib tal-genituri tagħha u kienet saret tafu meta għal habta tas-sena 2004 dan kien gie jagħmel xogħolijiet fid-dar tagħhom. Huwa ma kienx thallas ta' dawn ix-xogħolijiet, u kien sar habib tal-familja, tant li kien jiekol għandhom ta' sikwit. Kien ukoll jagħmilha ta' driver kull meta jkollhom bzonn jmorrux x' imkien, u gieghli wassal lill-attrici waheda. Darba minnhom huwa u l-attrici marru Ghawdex peress li din riedet tmur Ta' Pinu. L-attrici tghid li ma' dan ir-ragel, li huwa separat, hi kellha biss relazzjoni ta' hbiberija u xejn aktar, u ma kellhiex relazzjonijiet intimi mieghu.

Verzjoni tal-konvenut

Minn naħa tieghu l-konvenut, filwaqt li jichad dak allegat mill-attrici fil-konfront tieghu, jghid li “[jien] dejjem gibt rispett lil marti”² u jghati t-tort tal-inkwiet matrimonjali lill-attrici, u jghid li “kull meta kien hemm dizgwid bejnietna, dan dejjem kien provokat mill-agir arroganti u dispreggjattiv tal-mara.”³ Jilmenta wkoll li martu kienet ticcattja għal hin twil sas-sieghat bikrin ta' filghodu fuq l-internet.

Jghid li huwa dejjem xtaq isalva z-zwieg, tant li anke kien offra li jkompli jħallas il-manteniment għal martu u għal bintu, anke fl-assenza ta' digriet tal-qorti. Inoltre, f' Novembru 2002 kien irrefera lilu nnifsu ghall-programm fis-sezzjoni tal-vjolenza domestika “ghaliex kelli l-impressjoni li bdejt nizbalja fil-konfront tal-familja tieghi.”⁴

Huwa jhossu ddispjacut li li jara lil martu tiffrekwenta ragel iehor, u li dan kien ikun ta' spiss ma' bintu wkoll. Huwa dispjacut ukoll li bintu qatet volontarjament kull kuntatt mieghu.

Xhieda ohra

² Vol.1 affidavit fol.109 *et seq.*

³ Ibid.

⁴ Vol.1 depoz. fol.186

Illi ta' relevanza qawwija ghall-finijiet ta' l-ezercizju odjern huma : x-xhieda ta' l-imsemmi Fr.Joseph Saliba, ta' Lorraine Agius ko-ordinatrici tas-sezzjoni Vjolenza Domestika, u wkoll tal-Psikologa Dottor Anne Marie Micallef.

Illi l-imsemmi Fr.Saliba kien dahal fix-xena meta l-partijiet kienu għadhom jħixu flimkien u l-attrici bdiex titlaq mid-dar konjugali wara ncidenti ta' vjolenza da parti ta' zewgha. Kien dan il-qassis li kien jintermedja bejn il-partijiet u jikkonvinci lill-attrici terga' tmur lura d-dar, sakemm eventwalment telqed defenittivament. Fix-xhieda⁵ tieghu, dan jħid li l-attrici kienet thossha d-dispjacuta bil-komportament abuziv u dispreggjattiv fil-konfront tagħha da parti ta' zewgha, u li kemm hi kif ukoll it-tifla kienu jidhru mbezzgħin mill-konvenut. Minn naħa tieghu l-konvenut kien ikun imbaqbaq hafna u d-dispjacut bl-inkwiet matrimonjali u “[dan] kien jigi dejjem isaqsini jekk jiena stajtx nerga’ nħaqqa qadhom flimkien.” Kien jilmenta wkoll mill-fatt li l-attrici kienet tirrifjutah emozzjonalment u fizikament.

Illi fix-xhieda⁶ tagħha Lorraine Agius tħid li f' Novembru 2002 il-konvenut kien mar għand l-Appogg minn jeddu. “Dak iz-zmien huwa qal li kien qed jabbuza emozzjonalment lil martu [u] beda programm għal ‘perpetrators’ ta’ vjolenza, u dan ikkompletah kollu l-kors.....Waqt il-kors irrizulta li huwa kien qed ikun vjolenti peress li huwa kien ihossu provokat.” Minn naħa tagħha l-attrici kienet tilmenta li kull darba li l-partijiet jiltaqgħu, il-konvenut kien “dejjem jħajjat.”

Illi l-Psikologa Dottor Anne Marie Micallef, tikkonferma li l-episodji ta' vjolenza li sehhew fil-prezenza tat-tifla, kien halla effett negattiv fuq bint il-partijiet, li eventwalment zviluppa f' rabja li t-tifla turi fil-konfront ta' missierha, tant li l-psikologa rrakkommandat terapija għat-tifla minuri bil-ghan li din “thossha lesta biex tiskopri xi forma ta’ kuntatt mal-missier.”⁷ Il-psikolga ssemmi d-diskors registrat fuq

⁵ Vol.1 depoz. fol.180

⁶ Vol.1 fol. 201 *et seq.*

⁷ Vol.2 . rapport fol.391

cassette recording mehud mit-tifla, bejn it-tifla u missierha, minn fejn jirrizulta abbuu verbali fil-konfront tat-tifla minhabba r-riluttanza da parti tagħha hi tirrelata ma' missierha.

Din ix-xhud tghid ukoll li fil-kuntatt li din kellha mal-konvenut kien "jidher li n-nuqqas ta' relazzjoni li [dan] għandu mat-tifla tieghu hija ta' ugħiġi psikologiku kbir, u jidher li għadu ma jistax jaccetta l-fatt relati li d-dinamika u l-istruttura tal-familja tieghu tbiddlet f' dawn l-ahhar sinin."⁸

Konsiderazzjonijiet tal-Qorti

Illi l-qorti taqbel mal-perit legali li l-konvenut huwa hati tas-separazzjoni bejn il-partijiet, izda ma taqbilx li din hija esklussiva ghall-konvenut, u hija tal-fehema li l-komportament ta' l-attrici ftit wara s-separazzjoni de facto kien fattur kontributorju li wassal għat-qtissier irrimedjabbl taz-zwieg bejn il-partijiet.

Il-Qorti tosserva li mill-provi jirriuzlta car li l-komportament abbużiv, kontinwu, ripetut u abitwali, da parti tal-konvenut fil-konfront ta' l-attrici, huwa l-fattur ewljeni li kkostringa lill-attrici sabiex din titlaq, bit-tifla, mid-dar konjugali u tmur tħix għand il-genituri tagħha.

Sfortunatament il-karattru tal-konvenut huwa tali li, fir-relazzjonijiet inter-personali tieghu ma' martu, u aktar tard ma' bintu, kien jirrendih inkapaci li jiddjaloga u jkkonvivi fil-hajja matrimonjali mingħajr litigji u glied. Rizultat ta' dan l-attrici sfat vittma ta' vjolenza psikologika, emozzjoni u anke fizika minn naħa tal-konvenut li, minkejja t-tentattivi da parti tieghu sabiex jirazzan l-impulsi vjolenti fi, il-problema baqghet hemm, anke meta dan kien għamel il-programm kollu mas-sezzjoni tal-Vjolenza Domestika fi hdan l-Appogg.

Il-Qorti tifehem ghaliex l-attrici kienet kostretta titlaq mid-dar konjugali peress li l-konvivenza matrimonjali mal-konvenut kienet saret insopportabbi u difficli hafna,

⁸ Vol.2 rapport fol.387

ghaliha u ghal bintha minuri, minhabba ‘sevizzi’ da parti tal-konvenut fil-konfront tagħha.

Izda minn naħa l-ohra dan ma jiggustifikax il-komportament ta’ l-attrici li, ftit wara s-separazzjoni de facto, hija dahlet fi hbiberija partikolari ma’ ragel iehor ukoll separat minn martu. Dan ir-ragel kien jwassalha bil-karroza kull meta jkollha bzonn, u dan a spejjez tieghu; kien jiekol circa tlett darbiet fil-gimgha għand il-genituri tagħha fejn kienet tabita l-attrici; kien għamel xogħolijiet fl-istess dar mingħajr hlas; u wkoll kien jislef il-karrozza tieghu lill-attrici. Okkazzjoni minnhom kien ha lill-attrici, wahedha, Ghawdex. L-attrici dan tammettih, ghalkemm tichad li kien hemm relazzjonijiet intimi bejniethom.

Izda fix-xhieda tagħha tal-31 Jannar 2007 tghid li “waqaft nara lil AB peress li ddejjaqt bid-domandi dejjem fuqu u qisu qed tinholoq storja f’ din il-kawza li jiena qeda mieghu.”⁹

In propositu l-Qorti tosserva li, kuntrarjament għal dak deciz mill-perit legali, dawn il-provi ma jwasslux ghall-integrazzjoni tal-prova ta’ adulterju da parti ta’ l-attrici; izda pero’ zgur li din il-hbiberija specjali ma’ dan ir-ragel da parti ta’ l-attrici, li kienet għadha kif isseparat de facto, jikkostitwixxi ‘ngurja gravi’ da parti tagħha fil-konfront ta’ zewgha, multo magis meta dan ta’ l-ahhar kien dejjem lest, kif fil-fatt għamel, li jibqa’ jħallas il-manteniment ghall-attrici. Fil-fehma tal-Qorti, b’ dan il-komportament l-attrici wriet insensittivita’ kbira fil-konfront ta’ zewgha meta kienet apertament tidher b’ certu frekwenza ma’ dan ir-ragel ; u wkoll dan l-attegġjament ta’ l-attrici kkontribwixxa sabiex iz-zwieg bejn il-partijiet tkisser irrimedjabbilment.

Dan premess u kkunsidrat, il-Qorti hija tal-feħema li zzwieg bejn il-partijiet tkisser irrimedjabbilment principalment bi htija tal-konvenut minhabba s-‘sevizzi’ magħmula minnu fil-konfront ta’ l-attrici, u sekondarjament bi htija kontributorja ta’ l-istess attrici minhabba l-‘ingurja gravi’ kommessa minnha fil-konfront tal-konvenut. Dawn

⁹ Vol.1 fol.236

il-fattur jidhlu fit-termini ta' l-artikolu 40 tal-Kap.16 u jggustifikaw it-talba tal-partijiet ghas-separazzjoni personali; izda l-Qorti thoss li f' dan il-kaz m' għandhiex tapplika s-sanzjonijiet kontemplati fl-artikolu 48 b' referenza ghall-artikolu 51 ta' l-istess Kap.

Dar Matrimonjali

Din tikkostitwixxi s-suggett tal-vertenza principali bejn il-partijiet rigwardanti l-aspett patrimonjali tal-kawza. Filwaqt li l-attrici tikkontendi li d-dar hija proprjeta' tagħha biss ghax xtratha fuq isimha qabel iz-zwieg, il-konvenut isostni li, meta sar il-kuntratt, l-attrici kienet qeda tidher għan-nom tieghu ukoll, u għalhekk il-fond kien gie akkwistat miz-zewg partijiet.

Il-perit legali abbraccja t-tezi tal-konvenut fuq il-konsiderazzjonijiet fattwali li, skond hu, taw lok ghall-applikazzjoni ta' l-insenjament ta' l-Onorabbi Qorti ta' l-Appell fil-kawza *Lawrence Lanzon vs Rosette Lanzon* deciza fis-30 Novembru 2007.¹⁰ Huwa kkonkluda li "l-intenzjoni tal-partijiet kienet li d-dar matrimonjali tinxtara miz-zewg partijiet flimkien" u, għalhekk ikkonkluda li l-fond għandu jinbigh, u, wara li jitnaqqas l-ispejjez relattivi, il-bilanc tar-rikavat jinqasam ugwalment bejn iz-zewg partijiet.

Illi din il-Qorti kienet tikkondivid i l-konkluzjonijiet tal-perit legali u tapplika l-insenjament imsemmi fil-kaz fuq indikat, li kieku l-fatti relevanti kienu l-istess ; izda fil-kaz odjern, hemm ostakolu fattwali u legali, li jmmilita serjament kontra t-tezi tal-konvenut : dan hu, l-iskrittura privata datata 23 Dicembru 1987.

Il-fatti relevanti huma s-segwenti : Fil-11 Novembru 1987 il-partijiet, bhala għarajjes, applikaw konguntivament mal-Housing Authority għal sussidju fuq loan biex jintxara l-fond numru 2 Charlie Flats, Cospicua Road, Fgura. Il-partijiet, bilfors kellhom jaapplikaw flimkien bhala għarajjes, ghax altrimenti ma kienux jaqghu taht l-iskema. Sussegwentement, il-partijiet kellhom jaapplikaw mal-

¹⁰ Cit.1197/02

Bank, u kien il-Bank li ddecieda fuq min kelli jinhareg il-loan. F' dan il-kaz is-sanction letter harget fuq l-attrici fit-28 Ottubru 1987, u ghalhekk il-Housing Authority approva l-applikazzjoni fuq il-persuna approvata mill-Bank.¹¹

Ir-rappresentant¹² tal-HSBC Home Loans Malta Limited, filwaqt li kkonferma l-premess, ikkonferma li s-self kien inghata lill-attrici peress li dina kellha aktar paga mill-konvenut.

Illi, sussegwentement fit-23 Dicembru 1987, gie ppubblikat minn Nutar Dottor Victor Bisazza, il-kuntratt ta' self u bejgh li fuqu l-attrici kienet dehret bhala ix-xerrejja filwaqt li l-konvenut kien deher bhala garanti solidali ghas-self li kienet hadet l-attrici biex jinxтарa l-fond de quo.

Illi sa hawn, il-fatti donnhom jikkonfortaw it-tezi tal-konvenut. Izda, hemm fatt iehor addizzjonali, li jbiddel ix-xenarju kompletament ; ghax, dak in-nhar stess li fih gie ppubblikat il-kuntratt, il-partijiet, quddiem l-istess nutar, iffirmaw skrittura privata¹³ li permezz tagħha ftehmu li fil-kaz li l-gherusija jew iz-zwieg futur jithassru, l-attrici kellha dritt ta' ghazla : jew “li jew tbigh” l-imsemmi fond u rrikavat, wara li jitnaqqas id-dejn gravanti l-fond, jinqasam ugwalment bejn il-partijiet, jew “tista’ tħazel li ma tbighx il-fond u tirrifondi lil C B, kull somma minnu mahruga fuq ix-xiri tieghu u ghall-hlas tar-rati mensili.”

Illi, ghalkemm fis-sottomissjonijiet tieghu l-konvenut jghid li dan il-ftehim mhuwiex ammissibbli skond il-ligi,¹⁴ huwa ma jindikax dispozizzjoni tal-ligi li ssostni din it-tezi tieghu. Inoltre, rigward l-argument tieghu bazat fuq il-kelma “thassir” taz-zwieg, il-Qorti tosserva li l-intenzjoni tal-partijiet kienet li z-zwieg jithassar bis-separazzjoni, u mhux bil-fors bl-annullament. Ghalhekk din il-Qorti hi tal-fehem li ma jirrizulta xejn li jimmilita kontra l-validita’ legali ta’ din l-iskrittura privata li allura fit-termini tagħha għandha l-forza ta’ ligi bejn il-partijiet.

¹¹ Vol.1 Dep.Carmen Azzopardi [Housing Authority] fols.219 sa 220

¹² Vol.1 Dep.Nazzarena Busuttil fols.193 sa 194

¹³ Vol.1 Dok. YB2 fol.34

¹⁴ Vol.1 fol.160

Fid-depozizzjoni tieghu n-Nutar Bisazza spjega li, peress li kemm is-self kif ukoll ix-xiri sar mill-mara, il-partijiet “riedu jirregolaw il-kwistjoni tal-proprieta’ bejniethom dwar il-flus ... l-iskrittura qeda tirregola biss il-kreditu li kellu C B fuq il-proprieta’ u l-pagament ta’ dan il-kreditu f’ kaz li jithassar iz-zwieg jew l-gherusija.”¹⁵ Ikompli jghidli : “Ir-raguni ta’ l-iskrittura saret peress li l-loan tal-Lohombus kien jinghata biss fuq il-persuna li tippercepixxi l-aktar paga li f’ dan il-kaz kienet il-mara.”

L-effetti fattwali u legali ta’ din l-iskrittura jpoggi l-kaz fuq binarju differenti minn dak tal-kaz fuq indikat ; ghax f’ dan il-kaz, irrispettivamente jekk l-attrici kinitx deheret fuq il-kuntratt, f’ isimha biss jew ghan-nom u fl-interess tal-konvenut ukoll, il-pozizzjoni legali, kristalizzata bl-imsemmija skrittura, hi li, fil-kaz li z-zwieg jithassar, l-attrici għandha d-dritt ta’ ghazla li permezz tieghu tista’ tagħmel, kif għamlet, li tħażżeż li zzomm il-fond u tirrifondi lill-konvenut l-flus kollha li kien hareg hu ghax-xiri tieghu. Dan hu konformi mal-ftehim li dahal fih il-konvenut permezz ta’ l-iskrittura.

Illi fuq id-dritt tagħha naxxenti mill-iskrittura l-attrici ghazlet li zzomm il-fond bl-obbligu li tirrifondi lill-konvenut dak kollu li kien hareg in konnessjoni max-xiri tal-fond.

Dan premess u kkunsidrat il-Qorti qed tqis il-fond fuq indikat bhala proprieta’ ta’ l-attrici, fl-intier tagħha ; filwaqt li din qed tigi ordnata li tirrifondi lill-konvenut il-pagamenti kollha magħmula minnu in konnessjoni mas-self u x-xiri tieghu.

Manteniment

Illi, stante li t-tifla llum hija magħjorenni, dan il-kap jaapplika biss għat-talba attrici fil-konfront ta’ l-istess attrici.

Illi, tenut kont tas-segwenti fatti : li l-htija tas-separazzjoni tirrisjedi fuq iz-zewg partijiet, albeit fi kwoti differenti ; tenut kont tal-fatt li l-konvenut jaqla’ LM350 netti fix-xahar,

¹⁵ Vol.1 fols.191 sa 192

filwaqt li I-attrici ma tahdimx ; tenut kont tal-fatt li, filwat li I-attrici għandha fejn tirrisjedi, il-konvenut ser jkollu jagħmel spejjeż relevanti biex isib fejn jabita ; tenut kont tal-fatt li I-attrici llum għandha circa 42 sena u għalhekk f' eta' li tista' ssib xogħol, multo magis kunsidrat il-fatt li t-tifla llum hija maggjorenni – il-Qorti hija tal-fehema li, sakemm I-attrici ssib xogħol bi qligh regolari, r-rata alimentarja dovuta lilha mill-konvenut għandha tkun ta' erba u disghin ewro [€94] fix-xahar, u dan għal perijodu li ma jeċcedix it-tlett snin. Għaldaqstant tordna li I-konvenut jħallas lill-attrici din is-somma menisgment bhala manteniment għaliha, sakemm issib xogħol b' introjtu adegwat jew wara li jalqu t-tlett snin, liema jigi l-ewwel.

Komunjoni ta' I-Akkwsiti

Krediti

Illi mir-relazzjoni prezentata mill-perit tekniku I-AIC Mario Cassar¹⁶ jirrizulta li I-konvenut għamel xi xogħolijiet fil-fond de quo, proprjeta' ta' I-attrici, kemm qabel iz-zwieg, kif ukoll matur iz-zwieg. Il-valur tax-xogħol u spejjeż li saru minnu qabel iz-zwieg huwa ta' €163 [ekwivalenti għal LM70], u tax-xogħolijiet u spejjeż li saru matul iz-zwieg jammonta għal €3804 [ekwivalenti għal LM1,633]. Għaldaqstant il-komunjoni għandha kreditu kontra I-attrici fl-ammont ta' €3804 [ekwivalenti għal LM1,633], filwaqt li I-konvenut għandu kreditu kontra I-attrici fl-ammont ta' €163 [ekwivalenti għal LM70]. Għalhekk il-Qorti tordna li I-attrici thħallas lill-konvenut €2065 [ekwivalenti għal LM886.5]¹⁷.

Oggetti Mobbli, Kontijiet Bankarji u Vetturi

In propozitu I-Qorti taddotta fl-intier tagħhom il-konkluzzjonijiet ragġjunti mill-perit legali fil-paragrafu 14 tar-relazzjoni [Appendici C]¹⁸

Decide

Għal dawn il-motivi tiddeciedi dwar I-azzjoni billi:

¹⁶ Vol.1 fol.142

¹⁷ [LM70+LM816.5]

¹⁸ Vol.2 fols.487 sa 488

[1] tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-partijiet, principalment bi htija tal-konvenut, u sekondarjament bi htija ta' l-attrici;

[2] tastjeni milli tiehu konjizzjoni tat-tieni talba, stante li tifla llum hija maggjorenni;

[3] tilqa' t-tielet talba fis-sens fuq stabbilit fis-sezzjoni ntestata '**Manteniment**' ;

[4] tilqa' ir-raba' u l-hames talba fis-sens fuq stabbilit fis-sezzjonijiet ntestati '**Komunjoni ta' l-Akkwisti**' u '**Dar Matrimonjali**' .

[5] tilqa' is-sitt talba, u tordna l-izgumbrament tal-konvenut mill-fond 'Chrivon' Flat 2 Cospicua Road, Fgura fi zmien xahar, filwaqt li tiddikjara li dan il-fond jappartjeni fl-intier tieghu lill-attrici u m' għadux jitqies id-dar matrimonjali tal-partijiet ;

[6] tichad is-seba' talba ;

Tiddeciedi dwar il-kontro talba billi :

[1] tilqa' l-ewwel talba limitatament fis-sens fuq deciz;

[2] tastjeni milli tiehu konjizzjoni tat-tieni talba, għar-raguni fuq indikata ;

[3] tilqa' t-tielet talba fis-sens fuq deciz ;

[4] tichad ir-raba' talba ;

[5] tilqa' l-hames u s-sitt talbiet fis-sens fuq deciz ;

[6] tichad is-seba' talba, fit-termini u fis-sens fuq deciz.

L-ispejjez ta' l-azzjoni u tal-kontro talba għandhom jithallsu mill-partijiet konguntivament in kwantu għal tlett kwarti [3/4] mill-konvenut, u kwart [1/4] mill-attrici.

Kopja Informali ta' Sentenza

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----